
Hvordan er fritidsboligmarkedet blitt rammet av sin egen suksess? Hva kan gjøres med det?

Dag Inge Fjeld

Høyskolen Kristiania & BTF Innsikt

fjeld@btfinsikt.no

BTF INNSIKT

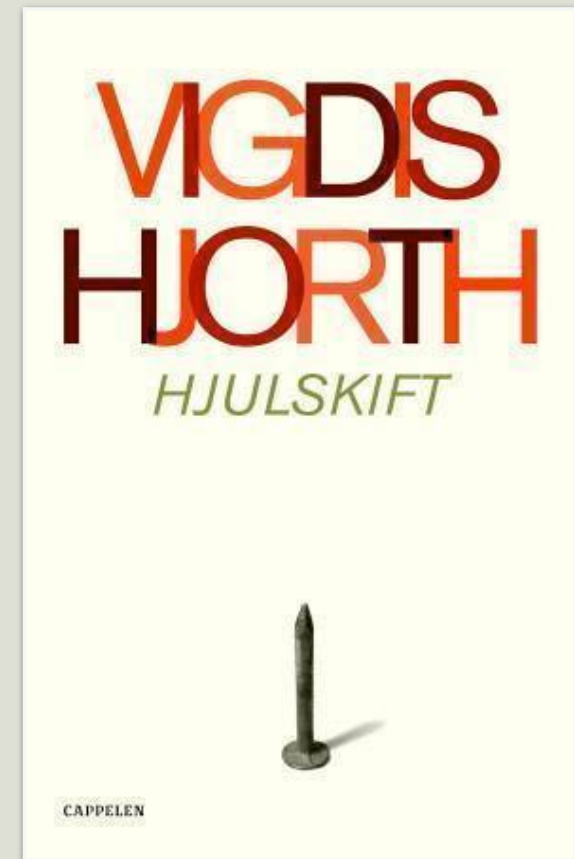
I suksess kan spiren
til nederlag ligge, i
nederlag kan spiren
til suksess ligge.

Charles de Gaulle

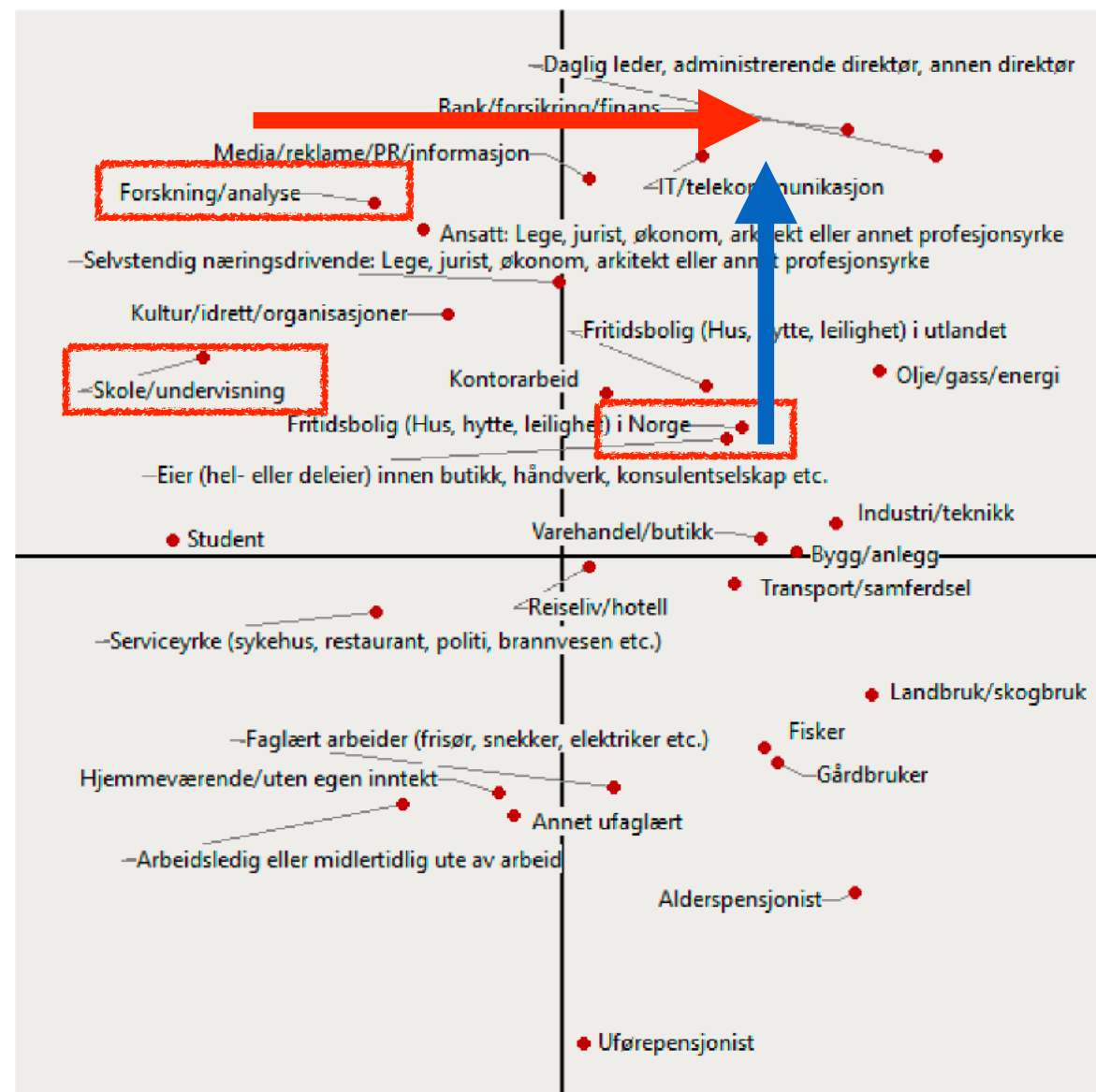
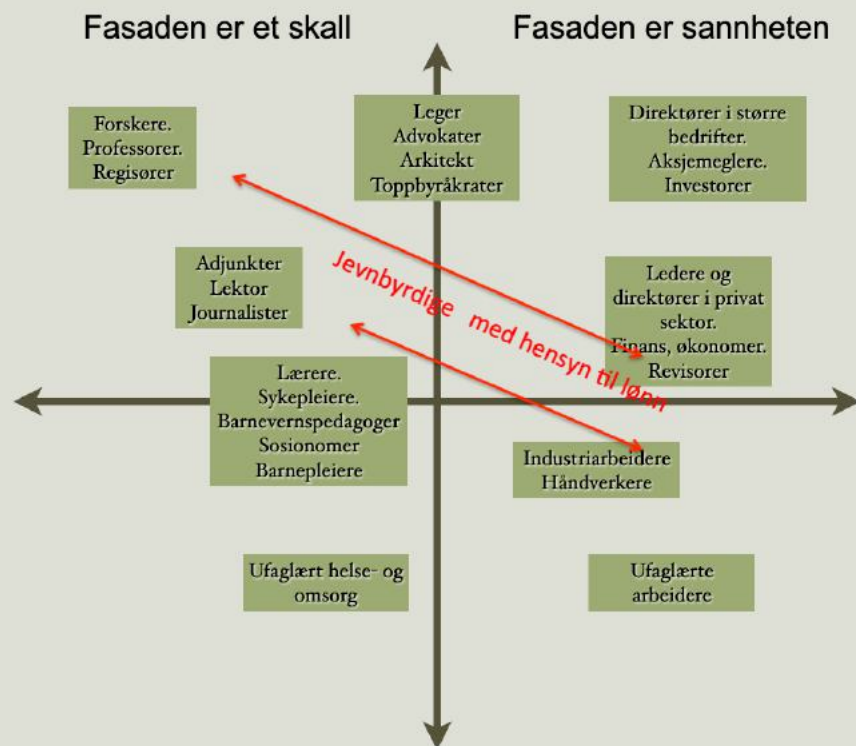
Hva snakker vi om når vi nå snakker om fritidsboligmarkedets utfordringer?

- Naturvern.
- Velstandsutvikling, segregering og hyttefelt-ghettoer.
- Distriktpolitikk.
- Arbeidsmarkedet.
- Arv og sosiale forskjeller.

Litteraturprofessoren
Louise treffer bilselgeren
Truls på Notodden
bluesfestival.

Hva slags fritidsbolig ville
Louise og Truls skaffet seg?

KANTAR

Forbruker & Media

Forbruker & Media er Norges største markedsundersøkelse, og gjennomføres kontinuerlig gjennom hele året. Den gir mulighet til å sammenligne medier med hverandre, og å sammenlikne folks mediebruk direkte med deres livsstil, forbruk, merkevarer de bruker, kapitalvarer, beslutningsmyndighet i arbeid/yrke, demografi og geografi. Den er dermed et viktig redskap for mediebyrå, annonsører, medier og reklamebyrå når markeder og målgrupper beskrives, og medier velges for reklamekampanjer.

Det er både mulig å kjøpe komplett tilgang til F&M, eller å kjøpe spesifikk innsikt. Tilgang på data fra F&M kan leveres gjennom skreddersydde rapporter, via egen software i en årlig abonnementsløsning eller som supplement sammen med ad-hoc undersøkelser.

Eier feriehus/hytte
- fra utedo til komfort

1993

23 %

2022

I Norge

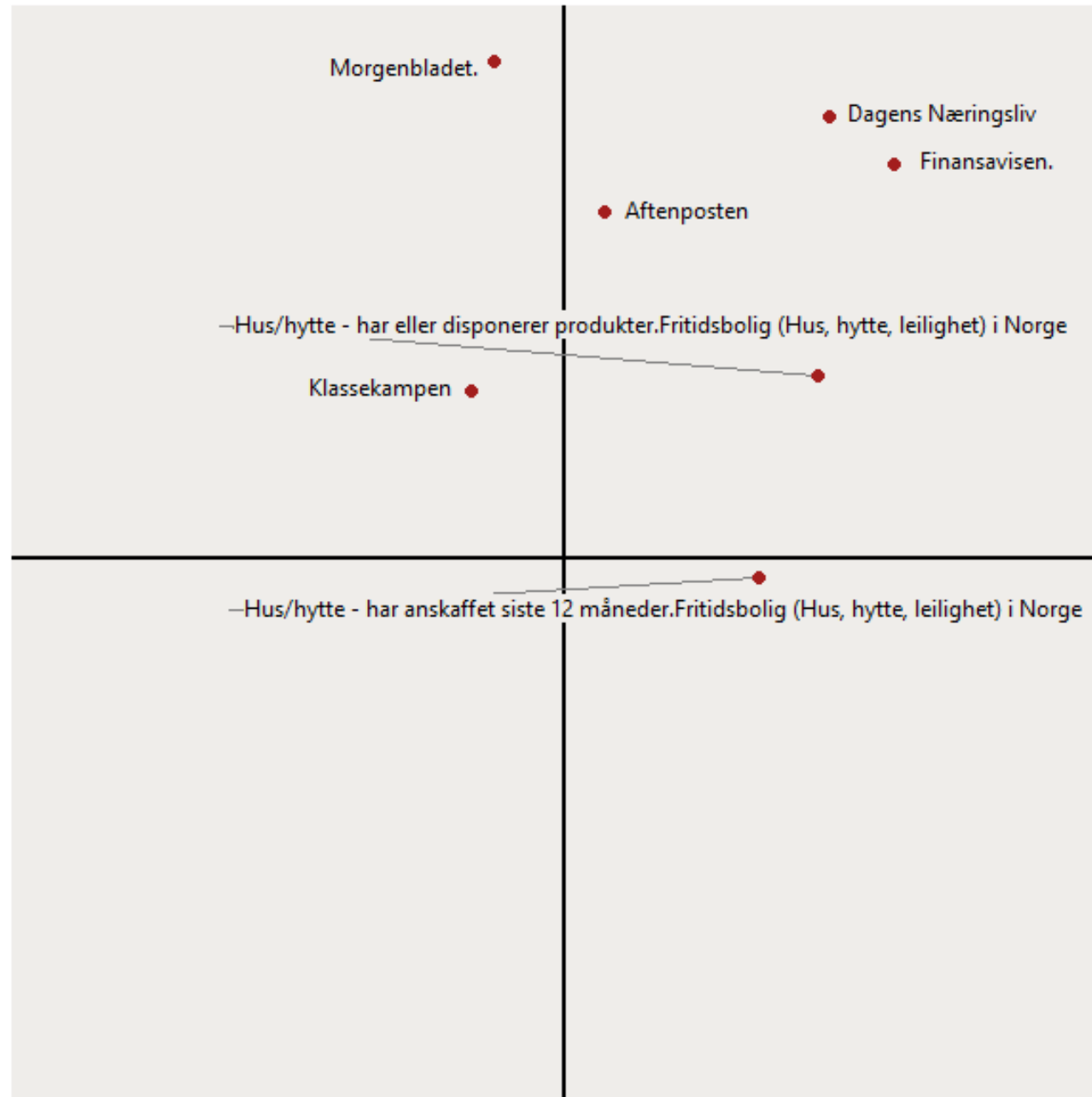
31,1 %

I utlandet

6,0 %

34,8
%

Kilde: Forbruker & Media, Kantar

Many

MORGENBLADET

NyhetsbrevMin side

Aktuelt

Ideer

Kultur

Bøker

Kviss og påfyll

Neste generasjon hyttefolk vil bli tvunget til moderasjon

Ingen tror på bilfrie hytter i dag. Men ingen trodde på bilfri by for ti år siden heller, skriver Gaute Brochmann.

Hyttefolk endrer seg. Målt i forrige århundre var nysomhet en selvfølge. Så skjedde det noe, skriver Gaute Brochmann. (Foto: Arkivfoto: Katinka Hustad)

Av Gaute Brochmann, kommentator og anmelder

Om en snau uke arrangeres Bylivskonferansen 2022. Tittelen er *Fra stølsbygd til deltidslandsby og hytteby*. Og med det settes tonen for en konferanse med brennaktuell tematikk: Har vi nå kommet til et punkt der hytteutbygging må diskuteres som et problem like mye som en positiv mulighet? Signalene som har kommet det siste året, kan tyde på det.

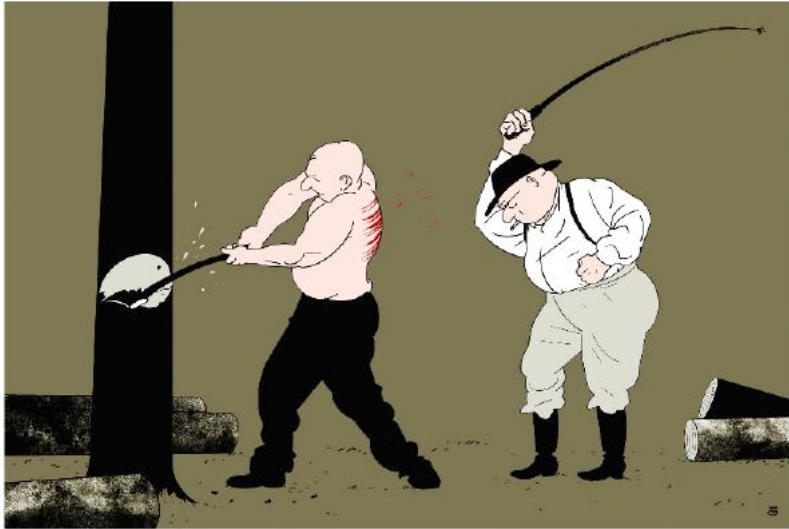
19/10/2022 06:05

Aftenposten

Onsdag 26. januar 2022

3

© Tegning: Marita Halleraker

Noe er råttent i hytteland

Den norske hyttedømmen er blitt et uappetittlig gullrush.

Myndighetene klarer ikke, eller vil ikke, holde igjen. I hyttelandsbyer må både arbeidene og naturen ofres for at utbyggingen skal gå i oppfyllelse raskest mulig. Og med minst mulig motstand.

«Den økonomiske gevinsten er enorm, og risikoen for å bli oppdaget svært liten». Det sier politiføstebefjant Jan Kåre Erikson i Agder politidistrikt til Aftenposten.

Arbeidssynet og politiet innrømmer at de bare «skaper overflod». De har ingen ressurser eller gode nok verktøy til å effektivt stanse sosial dumping og arbeidskriminalitet.

Avhengig av hytter. Mange kommuner har gjort seg avhengig av hytte-eksplosjonen. Det gjelder ikke bare inntekter i form av forbruk og eiendomsskatt. De er avhengig av at det stadig bygges nytt, byaktivitet skaper nye kretsløp og vekst. Det er gunstig både for det offentlige og næringslivet.

Bygging av fridagsboliger øker dessuten inntektsnivået til hyttekommunenes faste innbyggere. Det slo Teknisk forsknings fast i en rapport fra 2015.

Kommunestyrene skal sikre arbeidsplasser og inntekter. De har ofte også tette bånd til grunneierne.

Det er en mildt sagt ubalansert situasjon. På den ene siden har man altså en milliardindustri, med hytteeiere, utbyggere, leverandører, grunneiere og leietakere. Ingen av disse har vært noe særlig interessert i moderasjon. Tvert imot.

På den andre siden er det heller spinkelt. De som skal regulere og kontrollere klarer ikke å holde igjen. Både lokale og sentrale myndigheter svikter, enten det handler om manglende politisk vilje eller kapasitet.

Så her står man. Med en pengestærk næring som pusler på. Elektrisk søknad fremmes perget. Og byfolk som ventet utlån på å få nøkkelen til sitt nye chalet.

Stopp galskapen. Nordmenn elsker hytte sine. Det er ikke noe galt i det. Tilknytningen til naturen er sunn og en viktig del av norsk kultur.

Allerede før koronapandemien har gjort lidenskapen enda sterkere. Med hjemmekontor kan man ikke spole. De møter på vidda. Store moderne hytter med alle fasiliteter gjør det enkelt å bruke fritidsboligen som sitt andre hjem.

Men det må ikke være slik at noens hyttedømmen blir andres mareritt. Det går an å dempe utviklingen, uten å levele av aktivitet.

Kanskje må det ta litt lengre tid å bygge en hytte, slik at arbeidere slipper å skille liv og lemmer. Kanskje må det koste litt mer, slik at dumping ikke vil lønne seg. Og kanskje må man tille forfetting, i stedet for rasering av villmark.

Kommunene, utbyggere og hytteeiere har et ansvar her, både for menneskene og natur. Politikk og arbeidsliv må bli ressurser de trenger for å ta mer enn toppen av isjellen.

Den aller mest deprimerende uttalelsen i rapporten Laftedrått kommer fra en av de laveste arbeidende, som sier han visste hva han gikk til før han dro. At jobben var innlånstid og betalingen mindre enn det myndighetene fikk vite. Men han reiste likevel.

«Det er bare sånn det er å være lavere i Norge», sa han.

Det må ikke være slik at noens hyttedømmen blir andres mareritt

Meny

MORGENBLADET

Nyhetsbrev

Min side

Aktuelt

Ideer

Kultur

Bøker

Kvies og påfyll

Neste generasjon hyttefolk vil bli tvunget til moderasjon

Ingen tror på bilfrie hytter i dag. Men ingen trodde på bilfri by for ti år siden heller, skriver Gaute Brochmann.

Hyttefolk endrer seg. Midt i forrige århundre var nybyggsmat en selvfølge. Da skjedde det noe, skriver Gaute Brochmann. (Foto: Arkivfoto Katinka Hestad)

Av Gaute Brochmann, Kommentator og anmelder

19/02/2022 06:05

Om en snau uke arrangeres Bylivskonferansen 2022. Tittelen er *Fra stolsbygd til deltidslandsby og hytteby*. Og med det settes tonen for en konferanse med brennaktuell tematikk: Har vi nå kommet til et punkt der hyttebygging må diskuteres som et problem like mye som en positiv mulighet? Signalene som har kommet det siste året, kan tyde på det.

Meny

MORGENBLADET

Nyhetsbrev

Min side

Aktuelt

Ideer

Kultur

Bøker

Kvies og påfyll

Det store hytteregnskapet: Skal vi bry oss om hva Oslofolk i teorien vil betale for urørte fjell?

For første gang har norske forskere regnet på de samfunnsøkonomiske konsekvensene av hyttebygging. De konkluderer med at stor utbygging er et tapprosjekt for samfunnet som helhet. Ordføreren i Sigdal teiler på regnestykket.

For første gang har norske forskere regnet på de samfunnsøkonomiske konsekvensene av hyttebygging. De konkluderer med at stor utbygging er et tapprosjekt for samfunnet som helhet. Ordføreren i Sigdal teiler på regnestykket.

Meny

MORGENBLADET

Nyhetsbrev

Min side

Aktuelt

Ideer

Kultur

Bøker

Kvies og påfyll

Hytteskammen er her, men hva er alternativene, sånn bortsett fra å bli i byen?

Oppe der for Tjerve. Oppe der for Blafjell. Oppe der for Dynes. På Blåfjell som kan forvandle hytteskammen til nyttige handlinger, mangler, skriver Maria Berg Reinertsen. I hen. Sørvestenbytt! Skjebnens lunge for noen tenke på hytteom. (Foto: Steinar Rude / Oslo Museum)

Av Maria Berg Reinertsen, Journalist

06/06/2022 13:09

Ved inngangen til pinseløken meldte Statistisk sentralbyrå at vi akkurat hadde satt

Meny

MORGENBLADET

Hytteabonnent Min side

Aktuelt Ideer Kultur Bæltet Kjøps og påflyt

Neste generasjon hyttefolk vil bli tvunget til moderasjon

Ingen tror på bilfrie hytter i dag. Men ingen trodde på bilfri by for ti år siden heller, skriver Gaute Brochmann.

«Myndighetsnorske fjellfor regns

Hyttefolk endrer seg. Blott femten århundre var eksistensen av søkningen. Så skjedde det noe, skriver Gaute Brochmann. (Foto: Arkivfoto, Karihus)

Av Gaute Brochmann, kommentator og anmelder

19/10/2022 06:06

Om en snau uke arrangeres Bylivskonferansen 2022. Tittelen er *Fra stolsbygd til deltidslandsby og hytteby*. Og med det settes tonen for en konferanse med brennkaksel tematik: Har vi nå kommet til et punkt der hyttebygging må diskuteres som et problem like mye som en positiv mulighet? Signalene som har kommet det siste året, kan tåle å det

etene bør gj
llheimen det
Sigdal Hyttemat
kogen i Ama

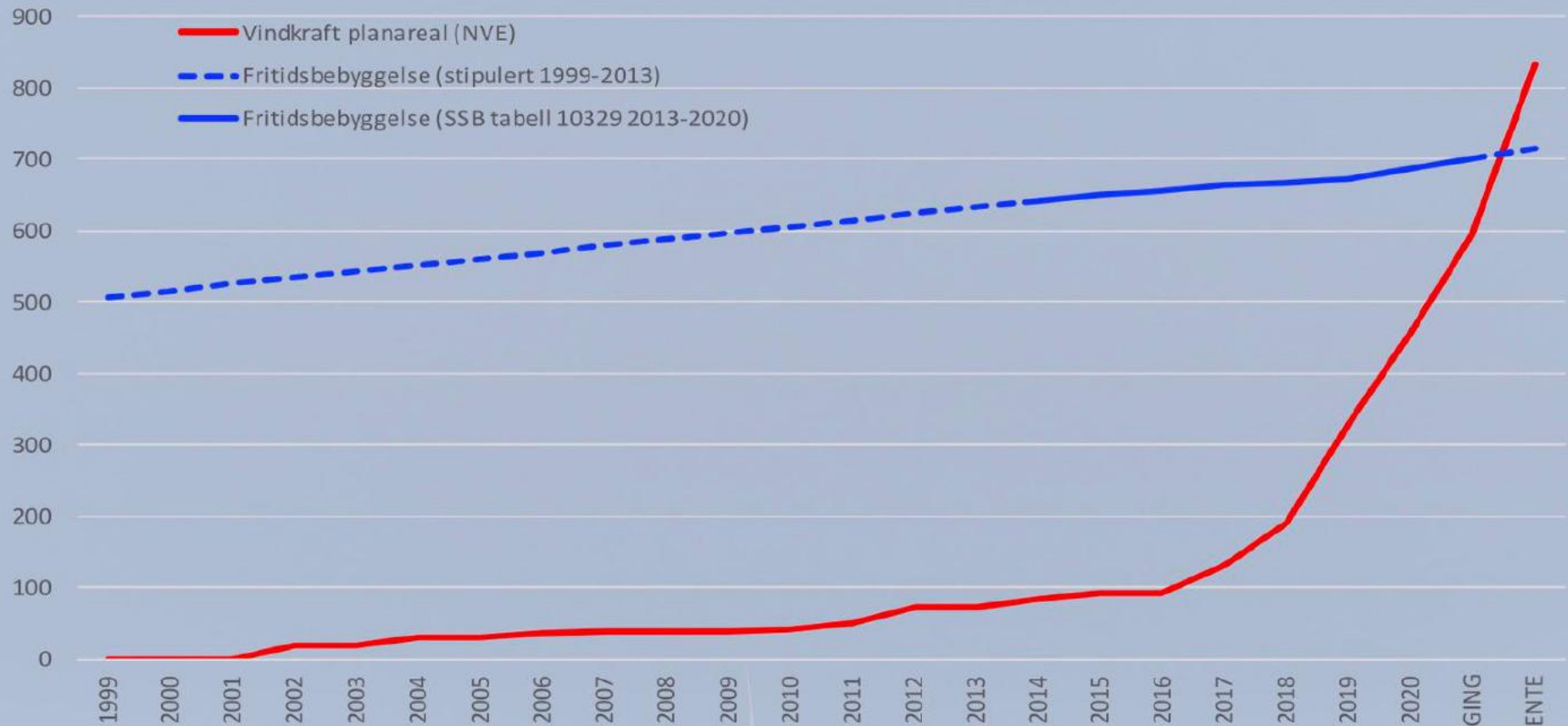
A woman is sitting on a wooden deck in front of a house. The image is semi-transparent, allowing the text to be clearly visible. The text is in a large, black, serif font and reads: "re for den
man gjør
zonas...»".

re for den
man gjør
zonas...»

Av Maria Berg Reinertsen, Journalist

PLANAREAL VINDKRAFTUTBYGGING smÅ AREAL FRITIDSBEBYGGELSE

Enhet: km² Kilde: NVE og SSB

UNDER BYGGING
ØVRIG GODKJENTE

Motvind Norge Ill.: Bård S. Solem

«There must be some kind of
way outta here»

«Arbeider i Oslo. Lever det sosiale livet i hyttegrenda.»

November 2011

FINANCIAL TIMES

US COMPANIES TECH MARKETS CLIMATE OPINION WORK & CAREERS LIFE & ARTS HTSI

Opinion **FT Magazine**

Norway: an Eden with wifi

Along with oil, the Scandinavian country has built its economy on another natural resource: its women

SIMON KUPER

+ Add to myFT

The most broadly prosperous society in
global history...

In Skudenes young children stood
chatting in the street after dark.

everything. Visiting Norway during the global crisis felt like prosperity tourism, or “wealth porn”. The world now wishes it were Norway. Yet Norwegians weren’t always super rich. Going around you ask yourself: “How does a

Affinitetsindeks fra Kantar Forbruker & Media 23-1

		Hytteferie - grad av interesse ferieform			
		Meget interessert	Litt interessert	Litt uinteressert	Meget uinteressert
Jeg liker å tilbringe tid med familien min	Helt enig	122	94	86	87

Affinitetsindeks fra Kantar Forbruker & Media 23-1

		Hytteferie - grad av interesse ferieform			
		Meget interessert	Litt interessert	Litt uinteressert	Meget uinteressert
Det er viktig at min familie synes jeg gjør det bra	Helt enig	126	89	87	100

Skribent og kommunikasjonssjef i Folio. Foto: Sigurd Fandango

Helena Brodtkorb: – Skjermfri er et privilegium for dem med bil, feite lommebøker og mentalt overskudd

De nye ski-sentrene og hyttegrendene
blir velstandsghettoer uten kontakt
med «det virkelige Norge» i bygda.

Områdeutvikling bør
inkludere
subsidiering av et
steinerskole-aktig
gårdsbruk hvor barna
kan leke og lære.

Steinerskolen på Hedemarken

- en helhetlig vei til kunnskap

[Hjem](#)

[Grunnskolen](#)

[Helsepedagogisk skole](#)

[Om oss](#)

[Foreldre](#)

[Kontakt](#)

AVISDEBATT / MORGENBLADET 200 ÅR 00:00 - 04. januar 2019

Norges første kulturkamp

Landets første ordentlige litterære feide var en kamp mellom internasjonal elitisme og nasjonal populisme, mellom «kosmopolitter» og «patrioter». Har den noensinne tatt slutt?

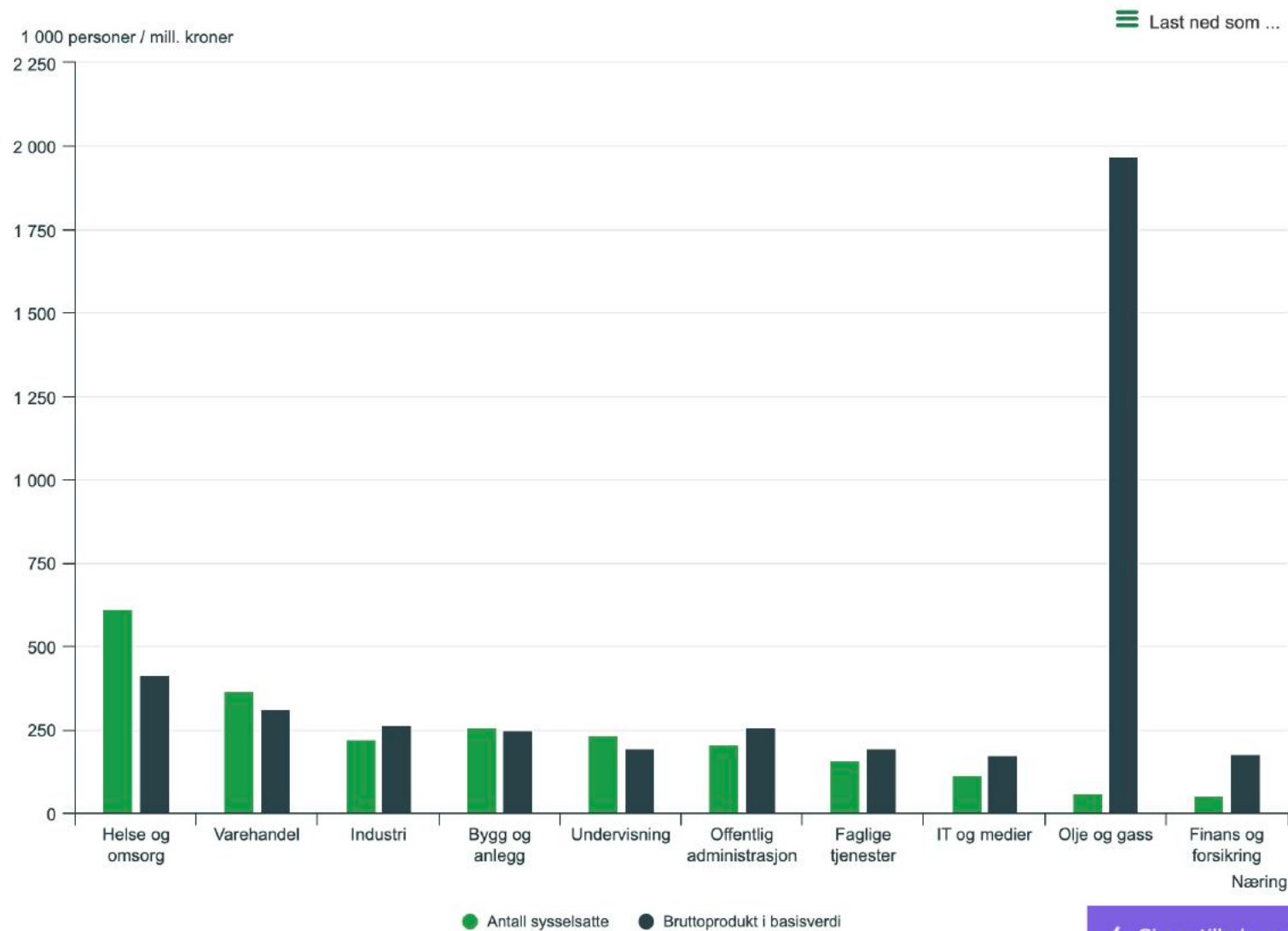

Fritidsboligen er Norges «Intel Inside».

Produksjon og antall sysselsatte i utvalgte næringer

Vis som figur

Vis som tabell

[Gi oss tilbakemelding](#)

Affinitetsindeks fra Kantar Forbruker & Media 23-1

	Hytteferie - grad av interesse ferieform			
	Meget interessert	Litt interessert	Litt uinteressert	Meget uinteressert
Tekniske fag 4-5 år (sivilingeniør o.l.)	124			
Fagområder universitet - Matematisk/ naturvitenskapelig	133			

Affinitetsindeks fra Kantar Forbruker & Media 23-1

		Hytteferie - grad av interesse ferieform			
		Meget interessert	Litt interessert	Litt uinteressert	Meget uinteressert
Jeg ser på meg selv som en kreativ person	Helt uenig				142

LEVERER TIL LUKSUS-BILER: Kongsberg Automotive har vunnet en avtale om å levere et «high end-produkt i setekomfort-segmentet». Bildet viser selskapets hovedkontor.

FOTO: KONGSBERG AUTOMOTIVE

Kongsberg Automotive med «luksus-avtale» verdt 125 mill.

Den norske bildelprodusenten har vunnet en kontrakt på levering av et setekomfort-system til en stor europeisk bilprodusent.

Affinitetsindeks fra Kantar Forbruker & Media 23-1

		Hytteferie - grad av interesse ferieform			
		Meget interessert	Litt interessert	Litt uinteressert	Meget uinteressert
Jeg ser på jobben min som en karriere mer enn bare en jobb	Helt enig	123	91	88	93
	Helt uenig	92	95	107	135

Affinitetsindeks fra Kantar Forbruker & Media 23-1

		Hytteferie - grad av interesse ferieform			
		Meget interessert	Litt interessert	Litt uinteressert	Meget uinteressert
Jeg liker å leve et liv med utfordringer, nyheter og forandringer	Helt enig	126	91	83	95
	Helt uenig	94	83	100	184

Oppsummert

- Fortetning. Særlig i de tradisjonelle sentrum.

Ta nedbygging av natur på alvor. Før stortinget gjør for norsk utmark det de gjør for Amazonas.

Hotell-ghettoer som nye sentrum? Alpene er best på å være Alpene.

- Fritidsboliger er der barn og unge får leke fritt.

Gir unge et mangfold av opplevelser.

Noe som er blitt borte i middelklassens jag etter det «perfekte» gjennom det gjennomorganiserte.

- Freelance-utviklingen og egne aksjeselskaper for Europas kunnskapsarbeidere gir mulighet for «reading week» og fysisk fostring på sin firmahytte. (Som utgiftsføres)